

آموزه‌های اجتماعی سوره یونس

نویسنده:

سیده الهام ساداتی

انتشارات رویش بهاری

(rooyeshebahari)

سرشناسه	: ساداتی، سیده الهام، ۱۳۶۸ -
عنوان و نام پدیدآور	: آموزه‌های اجتماعی سوره یونس / نویسنده سیده الهام ساداتی
مشخصات نشر	: کرج، رویش بهاری، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری	: ۹۹ ص.
شابک	: ۶-۴۶-۴۸۷۱-۶۲۲-۹۷۸.
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
موضوع	: اخلاق اسلامی - جنبه‌های قرآنی
موضوع	: Islamic ethics - Qur'anic teaching
موضوع	: ارزش‌های اجتماعی - جنبه‌های قرآنی
موضوع	: Social values - Qur'anic teaching
رده‌بندی کنگره	: BP۱۰۲/۳۲
رده‌بندی دیوبی	: ۲۹۷/۱۷۹
شماره کتاب‌شناسی ملی	: ۹۸۱۶۳۶۵

آموزه‌های اجتماعی سوره یونس

عنوان: آموزه‌های اجتماعی سوره یونس

نویسنده: سیده الهام ساداتی

طراح جلد: گروه طراحی پلکان

ناشر: رویش بهاری

مدیر تولید: امیر حیدری

شابک: ۶-۴۶-۴۸۷۱-۶۲۲-۹۷۸.

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شناسه: ۱۴۳۶

۱۵۰۰۰۰ تومان

نوبت چاپ: اول پاییز ۱۴۰۳

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

تهران، خیابان انقلاب، پلاک ۱۲۷۸، واحد ۹ - تلفن: ۳۶۶۳۱۳۸۷ - همراه: ۰۹۳۹۸۱۰۵۹۹۳

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مطلع.....	۵
پیشگفتار.....	۷
مقدمه.....	۹

فصل اول: کلیات

آموزه‌های اجتماعی سوره یونس.....	۱۳
منابع مطالعاتی.....	۱۴
مفاهیم.....	۱۴
انذار.....	۱۴
انذار در لغت.....	۱۴
انذار در اصطلاح.....	۱۷
اجتماع.....	۱۹
اجتماع در اصطلاح.....	۱۹
سوره.....	۲۰
معرفی و مقاصد سوره یونس.....	۲۱

۲۱.....	محل نزول.....
۲۱.....	تعداد آیات و کلمات.....
۲۲.....	ثواب تلاوت.....
۲۳.....	زمینه و غرض سوره.....
۲۵.....	حضرت یونس که بود.....

فصل دوم: آموزه‌های اجتماعی ارشادی سوره یونس

۳۱.....	بایسته‌های رفتاری اجتماعی.....
۳۱.....	مراعات تقوا.....
۳۳.....	احساس مسئولیت در قبال موقعیت‌ها و مناصب.....
۳۶.....	رواج امر به معروف و نهی از منکر در جامعه.....
۳۷.....	احسان.....
۳۸.....	درجات و مراتب احسان.....
۳۹.....	احسان به پدر و مادر.....
۳۹.....	انفاق.....
۴۱.....	آثار رفتارهای اجتماعی ارشادی سوره یونس.....
۴۱.....	اطاعت از فرامین الهی.....
۴۴.....	رواج عدالت.....
۴۷.....	موانع برقراری عدالت اجتماعی.....
۵۲.....	قناعت.....
۵۳.....	برخی آثار قناعت.....
۵۳.....	بقای نعمت.....
۵۴.....	بینایی.....
۵۴.....	آسایش و راحتی.....
۵۴.....	نشانه ایمان.....

فصل سوم: آموزه‌های اجتماعی اندازی سوره یونس

- انواع انذار ۵۷
- انذار از گردن‌کشی در برابر خدا و پیامبر ۵۷
- انذار از وسوسه‌های شیطان ۵۸
- انذار از دنیاگرایی ۵۸
- نبایدهای رفتاری اجتماعی ۵۹
- تکبر ۵۹
- عدم تکذیب نبوت ۶۰
- الف. بهانه‌جویی ۶۲
- ب. توقع بیجا ۶۳
- ج. هوا پرستی ۶۳
- ظلم و تجاوز ۶۴
- افترا به خدا ۶۵
- کذب ۶۷
- اطاعت از غیر خدا ۶۷
- شرک ۷۰
- آثار نبایدهای رفتاری اجتماعی در زندگی ۷۳
- راحت طلبی و تن‌آسائی ۷۳
- نکوهش از تن‌آسائی و کسالت ۷۴
- تجمل‌گرایی ۷۵
- نکوهش تجمل‌گرایی ۷۶
- آثار تجمل‌گرایی ۷۸
- الف. طغیان و سرکشی ۷۸
- ب. انحطاط اجتماعی ۷۹
- ج. وابستگی اقتصادی ۸۱
- د. گسترش فحشا و منکرات ۸۱

۸۱		ح. ترجیح دنیا بر آخرت.....
۸۲		کفر و ارتداد.....
۸۵		تعصب و لجاجت.....
۸۶		تقلید کورکورانه.....
۸۷		انواع تقلید.....
۸۸		تقلید کورکورانه در برابر دعوت انبیاء.....
۸۹		نتیجه گیری.....
۹۱		منابع و مأخذ.....

مطلع

تجدید بنای رفیع تمدن اسلامی و بازیابی دوران طلایی شکوه و عظمت مسلمانان، بر بنیان اندیشه دانش پژوهانی است که طالبان علم و حاملان حلم و ساکنان سلم باشند و جلوه شکوه دانش و پرهیزگاری و بلند اختری را بر تارک افلاکی خویش ببینند و از سیاره آسمانی عقل و خرد تا کهکشان پر ستاره ولایت الله با درخشندگی، به پرواز درآیند. این حرکت، شدنی نیست مگر آن که ژرفاندیشانه و موشکافانه، ببینند و بیندیشند و دیگران را از ایده و اندیشه های پژوهشگرانه و نیت روح پرور خود، بهره مند نمایند.

دین مبین اسلام، علم و دانش را نور و جهل و نادانی را ظلمت می داند؛ ضمن اینکه تمامی آیات و روایاتی که با خطابات «یاایهاالناس» و «یاایها الذین آمنوا» و دیگر واژه ها صادر شده اند به شهادت مفسرین آیات و روایات، عموماً می هستند که همه مکلفین اعم از زن و مرد را شامل اند. در همین راستای احساس تکلیف است که حوزه علمیه خواهران به برکت انقلاب اسلامی به رهبری امام خمینی (ره) و با تلاش مبقیانه حضرت امام خامنه ای ظلّه مد به بالندگی رسیده است.

تمام مدارس خواهران به ویژه مدرسه علمیه تخصصی ریحانه الرسول ﷺ شهرستان جویبار با بیش از ۱۸ سال سابقه علمی آموزشی، سه مقطع سطح دو و سه و چهار، افتخار شاگردی مکتب امام صادق ﷺ را دارند با اشتیاق به معارف قرآن و آموزه های اهل بیت ﷺ و ادای تکلیف به محضر رب العالمین، به صحنه جهاد تبیین آمده اند تا با تبدیل پایان نامه های برتر به کتاب، در نشر معارف الهی سهیم و شریک باشند؛ اگر چه اقرار دارند که این آثار، قطراتی از اقیانوس معارف الهی است که چه بسا آنچنان تاثیرگذار باشد که هر قطره از آن دشتی کویر از جهل را آباد کند. پروردگارا! توفیقی عنایت فرما تا با عمل به معارف الهی، جامعه ای سالم، پر طراوت، با نشاط و امام زمانی ﷺ داشته باشیم.

و من الله التوفیق

مجتمع تخصصی ریحانه الرسول ﷺ جویبار

پیشگفتار

بی‌تردید قرآن، کتاب هدایت، تعلیم و تربیت است و برای ابعاد وجودی انسان (جسمی و روحی)، برنامه‌ها و تعالیمی را تنظیم کرده است که توسط انبیای الهی به بشر ابلاغ می‌گردد، و این تعالیم، شامل مباحث اعتقادی، اخلاقی، سیاسی، و... است که برخی از آنها، جنبه فردی و برخی، جنبه اجتماعی دارد و انبیای الهی موظف بودند همانند دیگر انسان‌ها، ابتدا خودشان به این تعالیم عمل کنند و ثانیاً به عنوان یک مبشر و منذر، این عقائد و دستورات را به امت‌های خود برسانند و آنها را تعلیم دهند که امروزه از آنها تعبیر به آموزه می‌شود. یکی از این انبیای، حضرت یونس (ع) بود که تلاش کرد قوم خود را با آموزه‌های اجتماعی هدایت کند و اکثر این آموزه‌ها در سوره یونس وجود دارد به همین خاطر، کتاب حاضر به بررسی و تبیین آموزه‌های اجتماعی سوره یونس پرداخته است که برخی از آنها عبارت‌اند از: آموزه‌های اجتماعی ارشادی از جمله: احساس مسئولیت، احسان به دیگران، انفاق، استقامت در راه حق و... و همچنین به آموزه‌های اجتماعی انذاری از جمله: تکبر، عدم تکذیب نبوت، ظلم و تجاوز، افترا به خدا، شرک، و... و در نهایت به این نتیجه دست یافته است که رفتارهای اجتماعی که در سوره‌های مختلف قرآن مطرح گردیده است باید در جوامع بشری عملیاتی شود تا بتواند عاقبت به خیری نسل‌های آینده را تضمین کند.

مقدمه

از آن جایی که انسان موجودی اجتماعی است و به‌ناچار باید با هم‌نوعان خود در ارتباط باشد، ممکن است در برخی مواقع در زندگی شخصی و اجتماعی خود دچار اشتباه گردد. به همین خاطر خداوند متعال به عنوان خالق بشر، جهت پیشگیری از چنین رفتارهایی، قوانینی را وضع کرده است و آن را از طریق انبیای و معصومین به بشر ابلاغ کرده است که در این میان، می‌توان به آموزه‌های اجتماعی سوره مبارکه یونس اشاره کرد. اما بسیاری از مردم هیچ شناختی نسبت به آموزه‌های اجتماعی ندارند و بیشتر با آموزه‌های اخلاقی قرآن کریم آشنا هستند در حالی که خداوند متعال برای روابط اجتماعی و حفظ آنها، ارزش زیادی قائل شده است به همین خاطر کتاب حاضر، به بررسی آموزه‌های اجتماعی سوره یونس در سه فصل پرداخته است که فصل اول شامل سه قسمت می‌باشد، در قسمت اول به کلیات موضوع؛ در قسمت دوم به مفاهیمی نظیر انذار، سوره یونس، اجتماع؛ در قسمت سوم به معرفی و مقاصد سوره یونس اشاره شده است. فصل دوم شامل دو بخش می‌باشد که در بخش اول بایسته‌های رفتاری اجتماعی؛ در بخش دوم به آثار رفتارهای اجتماعی ارشادی سوره یونس پرداخته شده است. فصل سوم نیز شامل دو قسمت است که در قسمت اول به نیایدهای رفتاری اجتماعی؛ قسمت دوم به آثار نیایدهای رفتارهای اجتماعی سوره یونس اشاره شده است و در پایان نیز نتیجه‌گیری ذکر گردیده است.

پژوهش مذکور در نهایت به این نتیجه دست یافته است که مواردی که به عنوان بایسته‌های رفتاری اجتماعی و نیایدهای رفتاری اجتماعی در سوره یونس و قرآن کریم بیان گردیده است بسیار مهم می‌باشد به دلیل این که حفظ نظام اجتماعی از زندگی فردی ارزشمندتر است و در اجتماع است که ارزش‌ها و ضد ارزش‌ها نمود پیدا می‌کند و باعث ترقی و رشد دیگران می‌گردد.